

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO-4100-03-01/2013
P/13/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu
ul. Dożynkowa 9H, 61-662 Poznań
T +48 61 655 62 00, F +48 61 655 62 01
lpo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2012 r. w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Ewa Kruszyńska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 85236 z dnia 17 stycznia 2013 r.
Jednostka kontrolowana	Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu, ul. Ratajczaka 10/12, 61-815 Poznań (dalej WSA)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jerzy Stankowski, Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu

Ocena ogólna

II. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości,¹ wykonanie planu finansowego w 2012 r. w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Poznaniu.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Ocena została sformułowana na podstawie wyników kontroli 8,1 % wydatków oraz badania analitycznego ksiąg rachunkowych, a także sprawdzenia rzetelności rocznych sprawozdań budżetowych. Ujawnione w toku kontroli nieprawidłowości nie miały wpływu na realizację planu finansowego WSA w 2012 r. i polegały na:

- dokonywaniu zapisów w księgach rachunkowych w sposób niezapewniający ich trwałości,
- wydatkowaniu środków publicznych w kwocie 863,10 zł z przekroczeniem kwoty wydatków ujętych w planie finansowym.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania w 2012 r. budżetu państwa, kontrola dochodów budżetowych w części 05 Naczelny Sąd Administracyjny została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

Zaplanowane na rok 2012 w WSA dochody w kwocie 2 484 tys. zł wykonane zostały w kwocie 3 597,3 tys. zł, tj. wyższej o 144,8% od zaplanowanej.

Największy udział w dochodach wynoszący łącznie 96,6% stanowiły dochody uzyskane z tytułu opłat sądowych w kwocie 3 014,9 tys. zł oraz z tytułu spłaty pożyczek udzielonych sędziom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych w kwocie 459,6 tys. zł.

[Dowód: akta kontroli str. 122-124]

Wyższa realizacja planu dochodów WSA wynikała przede wszystkim z wykonania wyższych o 58,7% od zaplanowanych dochodów z tytułu opłat sądowych (§ 0690

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

Wpływy z różnych opłat), na co wpływ miała głównie większa o 345 liczba rozpatrzonych skarg w 2012 r., w porównaniu do roku poprzedniego.

[Dowód: akta kontroli str. 125]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli, zgodnie z przyjętymi założeniami, nie dokonywała oceny prawidłowości planowania i realizacji dochodów budżetowych.

2. Wydatki budżetowe

Opis stanu
faktycznego

1. Wydatki WSA zaplanowane na 2012 r. w kwocie 22 155 tys. zł zrealizowane zostały w wysokości 21 903,0 tys. zł, co stanowiło 98,8% planu pierwotnego i 95,1% planu po zmianach. W porównaniu do 2011 r. poniesione wydatki w 2012 r. były niższe o 2 152,0 tys. zł, tj. o 8,9%.

Najwyższe wydatki dotyczyły wynagrodzeń wraz z pochodnymi w kwocie 15 009,5 tys. zł (68,5% wydatków ogółem), uposażeń sędziów w stanie spoczynku w kwocie 2 356,5 tys. zł (10,7% wydatków ogółem), zakupu usług pozostałych w kwocie 972,2 tys. zł (4,4% wydatków ogółem) oraz pożyczek na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów w kwocie 703 tys. zł (3,2% wydatków ogółem).

[Dowód: akta kontroli str. 126-131]

Wykonanie wydatków w grupie wydatków dotyczących wynagrodzeń i ich pochodnych oraz uposażeń sędziów w stanie spoczynku i ich pochodnych kształtowało się następująco:

- w § 4030 (Wynagrodzenia osobowe sędziów i prokuratorów oraz asesorów i aplikantów) zrealizowano wydatki w kwocie 6 253,69 tys. zł, tj. w 98,73% wielkości planowanej pierwotnie (6 334 tys. zł) i 97,55% planu po zmianach (6 411 tys. zł),
- w § 4110 (Składki na ubezpieczenie społeczne) zrealizowano wydatki w kwocie 1 030,16 tys. zł, tj. w 85,85% wielkości planowanej pierwotnie i planu po zmianach (1 200 tys. zł),
- w § 4120 (Składki na Fundusz Pracy) zrealizowano wydatki w kwocie 106,05 tys. zł, tj. w 61,30% wielkości planowanej pierwotnie i planu po zmianach (173 tys. zł),
- w § 3110 (Świadczenia społeczne w rozdziale 75312 Uposażenia sędziów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne) zrealizowano wydatki w kwocie 2 356,52 tys. zł, tj. w 90,12% wielkości planowanej i planu po zmianach (2 615 tys. zł).

[Dowód: akta kontroli str. 126-128]

Zobowiązania WSA na koniec 2012 r. wyniosły 1 453,8 tys. zł i były wyższe o 291,1 tys. zł od kwoty zobowiązań na koniec 2011 r. Zobowiązania na koniec 2012 r. dotyczyły: wypłat dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2012 r., pochodnych od wynagrodzeń wypłaconych w grudniu 2012 r. i pochodnych od uposażeń sędziów w stanie spoczynku wypłaconych w grudniu 2012 r. oraz płatności związanych z bieżącym funkcjonowaniem WSA.

W grupie dotyczącej pochodnych od wynagrodzeń wypłaconych w grudniu 2012 r. i pochodnych od uposażeń sędziów w stanie spoczynku wypłaconych w grudniu 2012 r., wykazane zostały zobowiązania w łącznej kwocie 326,4 tys. zł, z czego w § 4030 w kwocie 142,3 tys. zł (w tym składki na ubezpieczenie zdrowotne – 43,5 tys. zł i zaliczka na podatek dochodowy – 98,8 tys. zł), w § 4110 w kwocie 117,6 tys. zł (w tym składki na ubezpieczenie społeczne – 114,4 tys. zł i zaliczka na podatek dochodowy – 3,2 tys. zł), w § 4120 w kwocie 12,6 tys. zł oraz w § 3110 w kwocie 53,8 tys. zł (w tym składki na ubezpieczenie zdrowotne – 18,9 tys. zł i zaliczka na podatek dochodowy – 34,9 tys. zł).

Pomimo ujęcia w planie finansowym WSA ww. wydatków w kwocie 326,4 tys. zł oraz niepełnej realizacji tego planu, wydatki te zrealizowane zostały ze środków budżetowych 2013 r., z czego w dniu 4 stycznia 2013 r., w kwocie 189,4 tys. zł składki na ubezpieczenie społeczne, w tym zdrowotne oraz w dniach 7 i 14 stycznia 2013 r. zaliczka na podatek dochodowy, w łącznej kwocie 137 tys. zł.

[Dowód: akta kontroli str. 127, 128, 137]

W wyjaśnieniach Z-ca Głównego Księgowego Grażyna Wolarska-Toboła podała, że przyczyną zaistniałej sytuacji było nieotrzymanie środków budżetowych z NSA w Warszawie, pomimo złożonego w grudniu 2012 r. zapotrzebowania zawierającego ww. kwotę. W wyjaśnieniach ww. powołała pismo Ministra Finansów nr BP/4130/12/7/2012/1436 z dnia 19 grudnia 2012 r., w którym poinformowano, że limity środków zatwierdzone na dzień 21 i 24 grudnia 2012 r. zawierają kwoty zapewniające wypłatę wynagrodzeń, natomiast „nie uwzględniają m. in. pochodnych od wynagrodzeń, przewidzianych do wypłaty w tych dniach, gdyż mogą być one zrealizowane w styczniu 2013 r.”.

[Dowód: akta kontroli str. 138-140]

W 2012 r. wydatki majątkowe WSA (§ 6060 (Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych) wyniosły 152,6 tys. zł i stanowiły 80,36% planu po zmianach. Wydatki te były niższe od wykonania w 2011 r. o 24,4 tys. zł. W ramach tych wydatków zakupiono cztery kserokopiarki i osiem komputerów przenośnych, co było zgodne z zakresem rzeczowym planu wydatków na 2012 r. i uzasadnione z punktu widzenia realizowanych zadań.

Wydatki w § 6050 (Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych) nie były w 2012 r. zaplanowane i realizowane. W 2011 r. na wydatki majątkowe (§ 6050) wydatkowano 2 229,56 tys. zł.

[Dowód: akta kontroli str. 126, 155, 218-227]

2. Ograniczenia wydatków WSA na 2012 r., wprowadzone na etapie planowania, nie miały wpływu na jego bieżące funkcjonowanie i nie wpłynęły na realizację zadań statutowych. Z projektu planu wydatków majątkowych w § 6060 wykreślony został przez NSA w Warszawie wydatek z tytułu zakupu samochodu służbowego w kwocie 120 tys. zł.

Analiza kosztów funkcjonowania WSA polegała na bieżącej ocenie zgłaszanych przez poszczególne komórki zapotrzebowań zakupów pod kątem ich zasadności, realizacji wydatków według pilności potrzeb oraz ocenie stopnia realizacji planu finansowego WSA.

Jako działania oszczędnościowe podjęte w WSA w 2012 r., Dyrektor Sądu Wiesław Bąkowski podał rezygnację z nocnego podświetlania z zewnątrz budynku frontowego WSA i zoptymalizowanie pracy urządzeń energochłonnych, np. wentylacji, z pracy 24-godzinnej na cykl pracy 12-godzinny. Działania te nie miały istotnego wpływu na obniżenie kosztów funkcjonowania WSA w 2012 r. Wydatki z tytułu zakupu energii (§ 4260) zmalały, w porównaniu do zrealizowanych w 2011 r., zaledwie o 641,60 zł.

Jako działania służące zmniejszeniu kosztów funkcjonowania WSA w 2012 r., Dyrektor Sądu Wiesław Bąkowski podał również kontynuację, rozpoczętej w 2010 r., ekspedycji pilnych przesyłek sądowych przez pracownika WSA, w ramach współpracy z urzędami administracji publicznej miasta Poznania.

[Dowód: akta kontroli str. 141-145]

3. W ramach kontroli sprawdzono stan zatrudnienia i realizację wydatków na wynagrodzenia. Przeciętne zatrudnienie w 2012 r. wyniosło 136 osób i było niższe, w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2011 r., o 1 osobę. Różnice wystąpiły w następujących grupach:

- sędziów - przeciętne zatrudnienie w 2012 r. wyniosło 38 osób i było niższe od przeciętnego zatrudnienia w 2011 r. o dwie osoby,
- asystentów sędziów - przeciętne zatrudnienie w 2012 r. wyniosło 22 osoby i było wyższe od przeciętnego zatrudnienia w 2011 r. o dwie osoby,
- osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń - przeciętne zatrudnienie w 2012 r. wyniosło 71 osób i było niższe w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2011 r. o jedną osobę.

Wynagrodzenia w 2012 r., według sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach za IV kwartał 2012 r., wyniosły łącznie 14 016 tys. zł i były niższe w porównaniu do wynagrodzeń w 2011 r. o 189 tys. zł (1,3%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego wyniosło 8 588,05 zł (w 2011 r. wyniosło 8 640,40 zł) i kształtowało się następująco w poszczególnych statusach zatrudnienia w WSA:

- sędziowie – 15 103,60 zł (wzrost o 2,6% w porównaniu do 2011 r.),
- referendarze – 8 046,86 zł (zmniejszenie o 1,7% w porównaniu do 2011 r.),
- asystenci sędziów – 5 723,61 zł (zmniejszenie o 3,5% w porównaniu do 2011 r.),
- osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń – 6 026,54 zł (zmniejszenie o 0,3% w porównaniu do 2011 r.).

[Dowód: akta kontroli str. 251-254]

W 2012 r. dokonano wydatków w § 4030 (Wynagrodzenia osobowe sędziów i prokuratorów oraz asesorów i aplikantów) w łącznej kwocie 143 202,92 zł z tytułu ekwiwalentu za niewykorzystany urlop (wydatek w dniu 26 stycznia 2012 r.) i odprawy (wydatek w dniu 31 stycznia 2012 r.), związanych z przeniesieniem sędziego w stan spoczynku z dniem 28 października 2011 r. Stosowna uchwała Krajowej Rady Sądownictwa nr 2088/2011 z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie przeniesienia sędziego w stan spoczynku, wpłynęła do WSA dnia 27 grudnia 2011 r.

[Dowód: akta kontroli str. 291-312]

4. Szczegółowym badaniem objęte zostały 82 zapisy księgowe i odpowiadające tym zapisom dowody księgowe, w łącznej kwocie 1 782 501,77 zł (8,1% kwoty wydatków ogółem). Badanie ww. próby nie wykazało nieprawidłowości w zakresie poprawności formalnej dowodów oraz ich kontroli bieżącej i dekretacji. Dowody księgowe ujęte zostały w urządzeniach księgowych we właściwej wartości i okresie sprawozdawczym oraz ze wskazaniem odpowiednich kont.

Wynik badania tej próby pozwala na stwierdzenie, że WSA w 2012 r. dokonywał wydatków zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz w sposób celowy i służący realizacji zadań.

[Dowód: akta kontroli str. 146-154]

Kontrola jednego postępowania o zamówienie publiczne w trybie przetargu nieograniczonego, o wartości 651 tys. zł, w przedmiocie świadczenia usług pocztowych wykazała, że wyboru wykonawcy dokonano zgodnie z procedurami określonymi w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych².

[Dowód: akta kontroli str. 91-101, 152]

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Z przekroczeniem kwoty wydatków ujętych w planie finansowym WSA, tj. przed wprowadzeniem zmian w tym planie, wydatkowano kwotę w wysokości 863,10 zł.

W okresie od 10 października do 10 grudnia 2012 r. plan finansowy WSA w rozdziale 75102 § 4270 Zakup usług remontowych wynosił 385.000 zł (konto 980-75102-4270). Dokonanie w dniu 7 grudnia 2012 r. wydatku w kwocie 1.683,45 zł,

² DzU z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

udokumentowanego fakturą VAT nr FV/UP/6738/12 (14738) z dnia 6 grudnia 2012 r. (w dzienniku ujęta pod pozycją nr 115/12-12 21), spowodowało przekroczenie wysokości kwoty ujętej w planie finansowym WSA na ww. koncie o 863,10 zł. Termin zapłaty ww. faktury upływał dnia 13 grudnia 2012 r.

Ww. faktura zatwierdzona została do wypłaty ze środków budżetowych rozdziału 75102 § 4270 przez Z-cę Główną Księgową Grażynę Wolarską-Tobołą i Wiceprezesa WSA Tadeusza Geremka.

Plan finansowy na koncie 980-75102-4270 został zwiększony do kwoty 420.000,00 zł dopiero dnia 11 grudnia 2012 r. (data operacji).

[Dowód: akta kontroli str. 156-175]

Jako przyczynę dokonania wydatku w dniu 7 grudnia 2012 r. z przekroczeniem kwoty ujętej w planie finansowym WSA, Z-ca Głównego Księgowego Grażyna Wolarska-Toboła podała, niemożność podpisania przez Prezesa WSA przygotowanej przez nią do podpisu decyzji zmieniającej plan finansowy (nr 07/12 z dnia 7 grudnia 2012 r.) z powodu nieobecności Prezesa w dniu 7 grudnia 2012 r. Według wyjaśnień Z-cy Głównego Księgowego Grażyny Wolarskiej-Toboły, ww. decyzja została ujęta w ewidencji księgowej niezwłocznie po otrzymaniu decyzji podpisanej przez Prezesa WSA z Sekretariatu Prezydialnego, tj. w dniu 11 grudnia 2012 r.

[Dowód: akta kontroli str. 210-217]

Dokonanie wydatku z przekroczeniem kwot ujętych w planie naruszało postanowienia § 15 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych³.

2. W księgach rachunkowych WSA (w dzienniku księgowani na kontach pozabilansowych za grudzień 2012 r.) według stanu na 16 stycznia 2013 r., tj. dzień sporządzenia przez WSA sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za 2012 r., nie było ujętych zmian w planie finansowym WSA dokonanych w rozdziale 75102, na łączną kwotę 418 000,00 zł, a wynikających z ww. decyzji Prezesa WSA oraz pism NSA w Warszawie:

- decyzji nr 07/12 z dnia 7 grudnia 2012 r. w sprawie zmniejszenia wydatków w § 4300 Zakup usług pozostałych o kwotę 70 000 zł oraz zwiększenia w § 4260 Zakup energii, gazu i wody o kwotę 35 000 zł i w § 4270 Zakup usług remontowych o kwotę 35 000 zł,
- pisma z dnia 8 grudnia 2012 r. (data wpływu do WSA 17 grudnia 2012 r.) w sprawie zmniejszenia wydatków w § 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników o kwotę 73 000 zł,
- pisma z dnia 12 grudnia 2012 r. (data wpływu do WSA 12 grudnia 2012 r.) w sprawie zwiększenia wydatków w § 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników o kwotę 71 000 zł,
- decyzji nr 08/12 z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie zmniejszenia wydatków w § 3020 Świadczenia na rzecz osób fizycznych o kwotę 10 000 zł, w § 4240 Zakup książek do biblioteki o kwotę 20 000 zł, w § 4390 Zakup usług obejmujących ekspertyzy, analizy o kwotę 2 000 zł, w § 4590 Kary i odszkodowania wypłacone na rzecz osób fizycznych o kwotę 5 000 zł i w § 4700 Szkolenia pracowników o kwotę 5 000 zł oraz zwiększenia w § 4270 Zakup usług remontowych o kwotę 32 000 zł i w § 4610 Koszty postępowania sądowego o kwotę 10 000 zł,

---

³ DzU Nr 241, poz. 1616.

- decyzji nr 09/12 z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie zmniejszenia wydatków w § 4300 Zakup usług pozostałych o kwotę 25 000 zł oraz zwiększenia w § 4270 Zakup usług remontowych o kwotę 25 000 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 175-194]

Sprawozdanie budżetowe Rb - 28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za 2012 r. zawierało w kolumnie 6 pn. „Plan (po zmianach)” dane wynikające z ww. decyzji, podczas gdy zapisy na koncie 980-75102 (plan wydatków budżetowych) odpowiadające tym zmianom przeniesione zostały z „bufora” do ksiąg rachunkowych WSA dopiero w dniu 21 lutego 2013 r.(data księgowania). Powyższe świadczy o braku realizacji w WSA obowiązku dokonywania zapisów w księgach rachunkowych w sposób trwały, tj. uniemożliwiający późniejsze zmiany i dopiski. Obowiązek w powyższym zakresie określony został w art. 23 ust. 1 ustawy o rachunkowości⁴.

[Dowód: akta kontroli str. 195-209, 212-214]

W wyjaśnieniach Z-ca Głównego Księgowego Grażyna Wolarska-Toboła podała, że była przekonana, iż bufor stanowi księgi rachunkowe, a nie „brudnopis”, w którym można poprawiać zapisy księgowe do momentu wprowadzenia ich do ksiąg rachunkowych w ten sposób, że zapisy można zastępować innymi zapisami bez pozostawienia śladu po poprzednich zapisach.

[Dowód: akta kontroli str. 210-217]

3. W związku z dokonaniem wydatku w 2012 r. w § 4030 (Wynagrodzenia osobowe sędziów i prokuratorów oraz asesorów i aplikantów), w łącznej kwocie 143 202,92 zł z tytułu ekwiwalentu za niewykorzystany urlop i z tytułu odprawy, związanych z przeniesieniem sędziego w stan spoczynku z dniem 28 października 2011 r., kontrolą objęto działania dokonane w WSA w 2011 r., a związane z przeniesieniem sędzi w stan spoczynku.

W wyniku kontroli NIK ustalono, że w okresie od dnia 29 października 2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r., z naruszeniem przepisu art. 94 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych⁵, dokonano wydatku w kwocie 30 167,40 zł w rozdziale 75102 § 4030 (Wynagrodzenie osobowe sędziów, prokuratorów oraz asesorów i aplikantów). Wydatek ten dotyczył wynagrodzenia sędzi, która przez okres od dnia 28 października 2010 r. do dnia 7 stycznia 2012 r. nieprzerwanie była nieobecna w pracy z powodu choroby, przedkładając na tę okoliczność zwolnienia lekarskie. Zgodnie z art. 94 § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych⁶, w okresie nieobecności w pracy z powodu choroby, sędzia otrzymuje wynagrodzenie, nie dłużej jednak niż przez okres roku.

Uchwałą nr 9/11 z dnia 28 listopada 2011 r. Kolegium WSA zwróciło się do Krajowej Rady Sądownictwa o przeniesienie sędzi w stan spoczynku z dniem 28 października 2011 r., na podstawie art. 70 § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych⁷. Krajowa Rada Sądownictwa pozytywnie zaopiniowała wniosek i postanowiła przenieść sędzię w stan spoczynku z dniem 28 października 2011 r. Stosowna uchwała Krajowej Rady Sądownictwa nr 2088/2011 z dnia 13 grudnia 2011 r. wpłynęła do WSA dnia 27 grudnia 2011 r.

⁴ DzU z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

⁵ DzU. Nr 98, poz. 1070 ze zm.

⁶ DzU z 2001 r. Nr 98, poz. 1070, w zw. z art. 29 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych (DzU z 2002 r. Nr 153, poz. 1269 ze zm.)

⁷ Stosownie do art. 70 § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, sędziego przenosi się w stan spoczynku na jego wniosek albo na wniosek właściwego kolegium sądu, jeżeli z powodu choroby lub utraty sił uznany został przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków sędziego.

[Dowód: akta kontroli str. 272, 291, 292]

Listy płac dotyczące wynagrodzeń sędziów WSA za miesiące: październik, listopad i grudzień 2011 r., na których wyszczególniona była sędzia nieobecna w pracy z powodu choroby przez okres roku, zatwierdzone zostały do wypłaty ze środków budżetowych rozdziału 75102 § 4030 przez Główną Księgową Dorotę Michalak i odpowiednio Prezesa WSA Jerzego Stankowskiego (zatwierdził listę płac za październik 2011 r.), Wiceprezesa WSA Jolantę Szaniecką (zatwierdziła listę płac za listopad 2011 r.), Wiceprezesa WSA Tadeusza Geremka (zatwierdził listę płac za grudzień 2011 r.).

[Dowód: akta kontroli str. 273-282]

Z uposażenia sędziego w stanie spoczynku za miesiąc styczeń 2012 r. wydatkowanego w rozdziale 75312 § 3110 (Uposażenia sędziów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne) potrącona została kwota 2 394,63 zł, stanowiąca różnicę pomiędzy wypłaconym w 2011 r. wynagrodzeniem za okres od 28 października do 31 grudnia 2011 r., a należnym sędzi uposażeniem w stanie spoczynku.

[Dowód: akta kontroli str. 283-285]

W wyjaśnieniach odnośnie dokonania wypłaty wynagrodzenia sędzi, która będąc nieobecna w pracy z powodu choroby przez okres roku, wykorzystwała w całości okres pobierania wynagrodzenia, Prezes WSA Jerzy Stankowski podał, że „Zgodnie z treścią przepisu art. 94 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku Prawo o ustroju sądów powszechnych (...) w okresie nieobecności w pracy z powodu choroby sędzia otrzymuje wynagrodzenie nie dłużej jednak niż przez okres roku. Przepis ten nie daje zatem podstawy do wypłacenia pełnego wynagrodzenia w sytuacji gdy sędzia korzysta w dalszych zwolnień lekarskich po upływie jednego roku. Jeżeli sędzia choruje dłużej niż jeden rok to po upływie tego okresu, w zakresie wypłaty wynagrodzenia traktuje się go jak pracownika korzystającego z ubezpieczenia społecznego. Zatem samodzielną podstawę prawną do wypłaty wynagrodzenia stanowią już przepisy ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tj. Dz. U. 2010 rok Nr 77 poz.512) a w szczególności art. 11 ust.1. Przepis art. 94 § 2 ustawy o ustroju sądów powszechnych należy traktować jako odesłanie do stosowania przepisów o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w przypadku gdy choroba sędziego trwa dłużej niż jeden rok. Z przepisu art. 6 ust. 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa i przepisów ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych wynika, że sędziowie nie są pracownikami obowiązkowo podlegającymi ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym. Sąd Najwyższy wypowiedział się również jednoznacznie (wyrok z dnia 19 stycznia 2006 roku III Bp 3/05), że sędziemu przysługują świadczenia z tytułu choroby i macierzyństwa w sytuacji, gdy przepisy prawa o ustroju sądów powszechnych wyraźnie odsyłają do przepisów o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego. Takim przepisem jest cytowany art. 94. Odnosząc powyższe do sytuacji Pani sędzi (...) stwierdzić należy, co następuje: Pani sędzia po zakończeniu okresu 1 roku nieobecności w pracy z powodu długotrwałej choroby przedłożyła dalsze zwolnienie lekarskie na okres od 28 października 2011 do 11 grudnia 2011 roku a następnie na okres od 12 grudnia 2011 do 7 stycznia 2012 roku co było przeszkodą w wykonywaniu pracy. Zatem za ten okres otrzymywała wynagrodzenie zgodnie z zasadami określonymi w art. 11 ust. 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Taka praktyka wypłacania wynagrodzeń sędziom z powodu choroby trwającej przez okres dłuższy niż rok stosowana jest przez wszystkie Sądy”.

[Dowód: akta kontroli str. 286-290]

W ocenie NIK, stanowisko Pana Prezesa nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż przywołany przepis (art. 94 ust. 2 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych), na podstawie którego wypłacane było wynagrodzenie, nie miał w tym przypadku zastosowania. Stanowi on bowiem podstawę do wypłaty wynagrodzenia będącego odpowiednikiem świadczeń przysługujących w przypadku niemożności wykonywania pracy z innych przyczyn niż choroba w rozumieniu przepisów o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego.

NIK zwraca uwagę, że dokonanie wydatku ze środków publicznych z naruszeniem przepisów dotyczących dokonywania poszczególnych rodzajów wydatków, nosi znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych, określonego w art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych⁸.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w 2012 r. w zbadanym obszarze.

3 Roczne sprawozdania budżetowe

*Opis stanu
faktycznego*

Badaniem objęto prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych WSA za 2012 r.: Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych, Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa oraz kwartalnych sprawozdań budżetowych (za IV kwartał 2012 r.): Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji i Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych.

Sprawozdania sporządzone zostały w terminach określonych w załączniku nr 42 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁹ i w załączniku nr 6 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹⁰.

Sprawozdania te przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań w 2012 r. Zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, z zastrzeżeniem danych wykazanych w pozycji „Plan (po zmianach)” sprawozdania Rb-28. Podstawą danych wykazanych w tej pozycji sprawozdania Rb-28 były zapisy księgowe dokonane w księgach rachunkowych (na koncie 980-75102) w sposób nietrzymany.

[Dowód: akta kontroli str. 123, 127, 128, 232-250]

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na wykazaniu w sprawozdaniu Rb-28, w pozycji „Plan (po zmianach)” danych, których podstawą były zapisy księgowe, dokonane w księgach rachunkowych WSA (na koncie 980-75102) w sposób nietrzymany, co naruszało postanowienia art. 23 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Nieprawidłowość ta została opisana w punkcie 2 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

⁸ DzU z 2013 r., poz. 168

⁹ DzU Nr 20, poz. 103.

¹⁰ DzU Nr 43, poz. 247.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹¹, wnosi o:

- 1 dokonywanie wydatków do wysokości kwot ujętych w planie oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- 2 zapewnienie trwałości zapisów w księgach rachunkowych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

*Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń*

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu.

*Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków*

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia 20 marca 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler

Dyrektor

Ewa Kruszyńska
starszy inspektor kontroli państwowej

z up. Grzegorz Malesiński
Wicedyrektor

---

¹¹ DzU z 2012 r. poz. 82 ze zm.